

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marshall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani

De preste săptămână.

Intemplantările mai însemnate:

Partidul poporal din dieta Ungariei a pășit pe terenul împotrivirii contra guvernului. Obstrucția continuă; situația s'a înăsprit.

*

In neînțelegerile dintre Rusia și Japonia nu s'a întâmplat schimbare. Pregătirile de război continuă. In Corea e mare agitația împotriva Europeanilor; se poate, că aceștia vor fi atacați de Coreani.

*

In o colonie germană din Africa-de-meză-zi s'a iscat o răscoală primejdioasă din partea unei seminții războinice.

*

Despre toate aceste iubiri nostri cetitori află descrieri în foaie.

La situație.

Este anul, de când dieta ungară n'a putut vota legi — afară de cele două din zilele trecute: cea despre recruți și despre regularea plății oficialilor. Causa este obstrucția (împotrivirea) opoziției, care a cerut pentru armata comună din Ungaria steaguri naționale ungurești, limba maghiară de comandă etc., așa, că în chipul acesta armata în curând se împărțea în două. Din cauza aceasta neputându-se vota bugetul pe 1903 și proiectele de re-

cruți, nu s'au scos dările, nici nu s'au putut ținea asințarea.

In timpul acesta și în lupta dintre guverne și opoziție a căzut ministerul Széll, a urmat ministerul contelui Khuen Héderváry, care încă s'a dus în curând pe copcă. In fine a venit contele Tisza și 'și-a luat asupra sarcina să sugrume obstrucția, să treacă proiectele de legi prin dietă, cu un cuvânt, să facă rânduială în parlament și în țară.

La început se credea, că Tisza va isbuti cu ceea-ce 'și-a propus. Partidul guvernamental se grupă strins în jurul lui — afară de câțiva Apponyiști — și partidul kossuthist încetă cu obstrucția. Din opoziție numai puțini (vre-o 10—12) continuau lupta și se credea, că aceștia nu vor putea răzbi mult. In adevăr în timpul din urmă se votară cele două proiecte, despre cari am făcut amintire mai sus. După aceste au urmat la desbatere proiectul despre oferirea recruților căci numai după primirea acestuia s'ar putea face asințarea feciorilor.

Dar' lucrurile în zilele din urmă au început a se schimba. Ministrul comun de război, baronul Pitreich în o vorbire a sa în delegațiunea austriacă a declarat că unitatea armatei trebuie să se susține și a dat puține nădejdi pentru împlinirea dorințelor maghiare, cu privire la armată.

In urma acestor declarații, deputații din partidul poporal, au hotărât a se împotrivi și ei din toate puterile lui Tisza, zicând că a fost numai amăgire ceea-ce le-a făcut Tisza cu privire la armată, căci el nu le poate împlini. Să

fie sincer acest motiv din partea partidului poporal, ori numai pretext, nu se știe, dar' e fapt, că în ședința dela 18 l. c. a dietei, deputatul Buzáth Ferencz, în numele partidului poporal, ținând o vorbire mai lungă a declarat, că partidul poporal cere garanții (chezășii) dela Tisza, că va împlini cele făgăduite, ear' dacă prim-ministrul nu vrea sau nu poate să dea garanții, partidul poporal intră în luptă împotriva guvernului cu toată puterea.

Și așa s'a întâmplat, ear' prin acest pas au început a se schimba starea lucrurilor. Opoziția, care luptă, a câștigat nou curaj, obstrucția 'și-a căpătat nou nutrement și Tisza a dat de noue pedeci și de noue greutate.

In astfel de împrejurări, nu se poate ști, când se va putea vota proiectul al doilea de recruți. Votarea lui se va amîna de tot prea mult, așa, că de nou se vorbește despre disolvarea dietei și de rînduirea de alegeri noue. In acest cas Tisza va scoate din șirul deputaților pe cei mai mari împotrivi-tori, așa că noul parlament va vota tot ce cere el.

Vom vedea.

Reforma electorală. Ancheta (comisia) pentru adunarea materialului de lipsă la reforma electorală, despre care am amintit în nrul trecut, a fost convocată de contele Tisza pe Mercuri, 20 l. c. In anchetă sînt deputați din toate partidele dietale și alți fruntași. Ancheta va ținea mai multe ședințe.

FOITA.

La începutul anului.

La mulți ani...

La mulți ani cu veselie

Voi să trăiți

Români iubiti,

Și D-zeu cu voi să fie!

Anul vechiu al Domnului —

Pentru noi

Plin de nevoi

— Să duce, și pe urma lui

Alt an nou ne vine 'n loc

Pentru ei

Pentru-ai mei...

O! de-ar fi an cu noroc.

Frați Români, anul ce vine

Vă poftesc

Și vă doresc

Să-l petreceți toți cu bine!

Mulți ani încă-' veselie

Voi să trăiți

Indestuliti

Și D-zeu cu voi să fie!

Marla din Câmpie.

Poesii populare.

Din Sânt Iacobul-de-Câmpie.

Culese de Simion Tlodeanu, cantor.

Hai mândruțo până-'n drum

C'am o vorbă să ți-o spun

Io bade nu pot veni

Că-'s cu mâinile în pîne

Și cu prostul lângă mine.

Las' mândruțo, lasă dragă

Lasă pânea să dospească

Și pe prostu să-'l stropșească.

Știi tu mândro știi tu dragă,

Știi tu mândră ce ziceai

Când lângă mine ședeai?

Eu mândră te-am întrebat,

Spune mândră, spune dragă

Spune-'mi mândro când se viu

Mai de vreme ori târziu?

Tu mândro așa ziceai:

Vino bade, vino dragă,

Vino bade ori-și-când

Că ție 'ți-oi face rînd,

Vină bade când vei vrea

Că bade, rînd ve-'i avea.

Vino bade sêrile

Nu-'ți uita cărările,

Vină bade și pe jos

Că te oi primi bucuros.

Asta-'i lumea care o vezi,

La nime să nu te 'ncrezi,

Nici la soră, nici la frate

Nici la cămeșă din spate.

Spune-i mândro, spune dragă

Spune-'i mândro maicăta

Să-'ngrădească grădina,

Tot cu lin și cu pelin

Noi să nu ne mai tîlnim,

Cu pelin de cel mărunt

Să nu ne 'ntîlnim mai mult

Procesul „Libertății”. Știm, că Curia a dispus să se pertracteze de nou procesul „Libertății”, intentat dlui I. Moța pentru articolul „A murit Matia și cu el dreptatea”. Tribunalul din Cluj a pus ziua de pertractare a procesului pe 3 Februarie n. c.

Deputat în Nădlac. Mandatul de deputat dietal din cercul Nădlacului (Nagylak, comit. Cmad) va deveni probabil vacant prin numirea deputatului de acum Kristoffy de comite suprem în Sătmár. În cercul Nădlacului României și Slovaciei au majoritatea voturilor și dacă se vor înțelege frățește, vor putea alege un deputat naționalist.

Ministru à latere. Ziarele din Pesta scriu, că contele Héderváry va fi numit de ministru pe lângă persoana Maiestății Sale sau cum se mai zice, ministru à latere, în postul care acum îl ocupă provisor Tisza.

Not comiți supremi. Foia „Ujság” care stă aproape de guvern scrie, că vor fi numiți fișpani următorii: în comitatul Trei scaune contele Ioan Haller, în comitatul Bravov George Székely, în Hunedoara Mara Lázló.

Din dietă. În dietă cum am amintit la alt loc, se debate al doilea proiect militar, despre oferirea recruților. Obstrucția a câștigat în putere prin împotrivirea și a partidului popular. Acum vorbesc pe rând și deputații din partidul popular alături de ceilalți obstrucționisti.

În ședința dela 20 l. c., a vorbit pe lung deputatul Rakovszky, din acest partid. El a arătat ținuta partidului față de proiectele militare, s'a ocupat cu vorbirea lui Pitreich și cu programul militar al guvernului despre care a zis, că nu are nici un preț. El pretinde neatenție de drept public pentru Ungaria și paritate.

Noi atunci să ne întelnim
Când a face plop pe pere
Și sălcuta vin și mere
Când a face plopul nuci
Și sălcuta mere dulci
Dar' atunci și nici atunci.

Traiu rău și cu necaz
Scoate ruja din obraz
Traiu bun și cu tigneală
Pune ruja la loc eară.

Nu gândi mândro gândi
Că ca tine noi găsi,
Că numa un părău oi trece
Și ca tini oi găsi zece
Numa-un deget oi întinde
Și cinci șasă 'mi oi cuprinde
Nu gândi mândro gândi
Că ca tine noi găsi
Nu gândi că 'mi trebuiești
Că numai păcătuiești
Nu gândi mândro că 'mi placi
Că numai păcate 'ți face.

Rugăm pe st. nostri abonați, cari încă nu 'și-au înnoit abonamentul, cum și pe toți aceia, cari voiesc să aibă „Foia Poporului”, să binevoiască a trimite în curând prețul abonamentului, ca să nu fim siliți a întrerupe expedarea foi.

DIN LUME.

Rusia și Japonia.

Prietinii păcii pun preț pe vorbele Țarului, ce le-a rostit la Anul-nou către trimișii statelor străine. El a zis, că iubește pacea și voiesc a o susține.

Acum se așteaptă nota Rusiei, ca răspuns la nota Japoniei. Se zise că Rusia va împlini toate cererile Japoniei, dar Japonezii nu prea cred aceasta și fac neîntrerupt pregătiri de război.

Din Corea vin știri îngrijitoare. Se vestește, că Coreanii se poartă foarte dușmănoși contra Europeanilor. Din cauza aceasta toate statele au trimis trupe în Seul, capitala Coreei, pentru apărarea ambasadelor (locuințele trimișilor statelor). Japonezii au în Corea peste 3500 de soldați.

O răzcoală în Corea ar încurca și mai mult lucrurile din depărtatul răsărit.

Răzcoala din Africa.

În colonia nemțească din Africa de mează - zi - apus, în ținutul Damara, s'a răzcolat împotriva s'ăpânirii nemțești seminița Negrilor, numită Herero. Acești Negri sunt oameni voinici și războinici, sunt bine organizați militarmente și din cauza aceasta răzcoala poate deveni primejdioasă. Numărul lor este, cu femei și copii cu tot, la vreo 80 mii.

Care este cauza adevărată a răzcoalei nu se știe până acum. Se zice că unii din Nemți ar fi făcut cruzimi față de ei. Răzcoala s'a iscat de odată, fără ca Nemții să fi simțit ceva înainte.

Pentru sugrumarea răzcoalei guvernul Germaniei a luat măsurile de lipsă, trimițând în grabă trupe de soldați marinari.

În parlamentul Germaniei s'a raportat despre răzcoală și despre măsurile luate.

Foia „Newyork-Herald” scrie, că în Petersburg oamenii politici sunt necăjiți pe Anglia pentru-că aceasta ațită mai mult pe Japonezi împotriva Rușilor. Se zice că toată neînțelegerea a urmat din uneltirile Angliei, care e în Alianță cu Japonia.

Știri mărunte.

Espediția tibetană a Englezilor probabil va fi atacată de Tibetani, cari s'au adunat în calea ei vre-o 3—4 mii.

În 18 l. c. a fost deschis parlamentul Svedian cu o vorbire a regelui. Budgetul țării se încheie cu un deficit de 11 milioane cor. care se va acoperi prin împrumut.

Sarafov plecând din Roma spre casă, s'a oprit și la Florența, dar în Italia a câștigat puțini aderenți pentru cauza macedoneană. Nici Ricoto Garibaldi nu a promis conlucrarea lui.

Din cercurile meseriașilor români.

— Nou act de recunoștință. —

Sibiu, în Ianuarie 1904.

Ziua Anului-nou a adăus o nouă verigă la lanțul vrednicilor meseriașilor nostri sibieni. Măiestrii independenți (cu ateliere proprii), membri ai „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, au aranjat Joi la 1 Ianuarie v. c. (ziua Anului-nou) în restaurantul Barbu (Bierhale) un splendid banchet în onoarea presidentului Reuniunii, a dlui Vic. Tordășianu, care dela 1897 cu vrednicie cărmuește acest focalar al clasei noastre de mijloc. La banchet, pe lângă măiestri, au asistat și soțiile lor. Când dl Tordășianu 'și-a făcut intrarea în sala banchetului întimpinat a fost cu cuvinte calde de către membrul onorar pe viață al Reuniunii, dl Nicolae Simțion, tipograf, care neclintit a stat pe lângă Reuniune în tot timpul dela întemeierea ei. Dl Tordășianu mulțumește pentru bunul privilegiu, pe care măiestrii 'i-l ofer, de-a petrece cea mai însemnată zi a anului în mijlocul aceluia, pentru cari de un timp încoace își sacrifică o însemnată parte a muncii sale. Măiestrul compactor, dl Petru Ilieș, asistat de d-nii Florea Cruciță, măiestru croitor, Zaharie Aron, măiestru cismar și Nicolae Marcu, tapesier, rostește o vorbire mai lungă, în care scoțind în relief starea Reuniunii, înainte cu 6 ani, insistă asupra tuturor întreprinderilor folositoare săvârșite dela 1897 încoace și datorite cea mai mare parte muncii desinteresate și neobosite a presidentului Tordășianu. Meseriașii independenți, drept semn de o mică recunoștință, îi dăruiesc saunul de stejar numit „scaun de onoare” din fruntea mesei, lucrat cu mult gust artistic de măiestrul măsar dl Emil Petrușiu și împodobit cu 2 perini de catifea (bordeaux), confecționate de dl Nicolae Marcu, măiestru tapesier, perini, ce poartă monogramul (literile inițiale) ale presidentului cusute în fir. În dosul scaunului sunt sculptate cuvintele „Dăruit de meseriașii români din Sibiu, presidentului Reuniunii, dlui Victor Tordășianu la 1 Ian. 1904”.

Dl Ilieș dorește ca dl Tordășianu încă mulți mulți fericiți ani să stea cu aceiași vrednicie în fruntea Reuniunii și de aci înainte în „Scaunul de onoare”. Dl Tordășianu, adânc mișcat de acest nou semn al dragostei, mulțumește pentru acest nemeritat și neașteptat dar și promite, că va ține la sfîntenia cauzei meseriașului nostru, despre care mărturisesc: albumul dela onomastica sa și „Scaunul de onoare” din 1 Ian. 1904, cari ambele au să vorbească pe multă vreme despre vredniciile acelor bărbați, aparținători clasei meseriașilor, cari cu drept cuvânt se pot mândri cu faptul de a fi cooperatorii creării, dezvoltării și înfloririi clasei noastre de mijloc. S'au mai ținut discursuri pentru I. P. S. Sa dl Arhiepiscop și metropolit Ioan Metianu, actual patron al Reuniunii, pentru nașul steagului P. S. Sa dl Nicolae Popea, episcop în Caransebeș, căruia 'i-s'a trimis și o depeșă de felicitare; apoi

pentru d-nii Nicolae Simtion, Florea Crucită, de mulți ani neobosit cassar, pentru măiestri, pentru dame etc. La ora 1 din noapte s'a sfârșit această sărbătoare a muncii, ce cinste face meseriașilor noștri și presidentului lor. Deie ceriul ca noul an, atât de sărbătorește inaugurat, să fie tot atât de bogat în roade, ca și cel trecut.

Vremea.

Vremea în Europa s'a făcut mai rece și mai uscată, la noi însă a ținut vremea mai moale și umedă. În Ardeal au fost ploii și puțină ninsoare, care s'a topit.

Profetire: Avem să așteptăm vreme mai rece, ici colea cu ninsoare, mai cu seamă în părțile de mează-zi ale țării.

Lipsa s'a simțit, dar' mijloace nu erau. Preotul a luptat mult pentru așezăminte obștești și astăzi poartă pe fruntea încărunțită coroana meritelor, în care stau înșirate: o școală frumoasă corespunzătoare, și o casă parochială frumoasă.

Acum mai resta edificarea casei lui Dumnezeu.

De câțiva ani s'au așezat în comuna noastră dl Oprea B. Popa, arândator a unui domeniu, și dl Bucur Lupescu, neguțator și dirigător al altui domeniu. Dinșii văzând lipsa și sărăcia bisericii, în conțelegere cu dl părinte Crucean Mărginean și cu alți oameni fruntași, s'au pus pe lucru cu voință tare, și voința trup s'a făcut, căci au câștigat inima poporului, și cu toții sau declarat a contribui după putință la facerea unui fond de bucate în favorul edificării bisericii.

constituantă, ținută a 3-a zi de Crăciun și s'au primit rămânând a se așterne prin oficiul protopopesco Prea Venerabilului consistor metropolitan din Sibiu, spre aprobare.

Tot în ședința aceasta s'a ales comitetul administrativ, din următoarele persoane: președinte dl Crucean Mărginean, paroch gr. or., vice-președinte dl Bucur Lupescu, neguțator, cassar dl Oprea B. Popa, arândator, manipulant, Alexandru Nistor, curator prim, notar dl inv. Mihail Dăian, teolog abs. în comisiunea de supraveghere s'au ales dl Ioan Manoviciu și Dumitru Turcu. În comitet s'au ales 6 membri Vasile Popa, neguțator, Nicolae Bărgan, Ioan Mărginean, Iacob Crăciunean, Todor Mărginean și Ioan Nistor.

După constituire dl părinte Crucean, cu lacrimile în ochi mulțumește poporului pentru ascultarea și încrede-

CORUL DELA CHISETŢU.

Corul dela Chisetău.

— Vezi ilustrația. —

În mai multe părți, dar' cu deosebire în Bănat, sînt coruri de săteni foarte bune și vestite. Unul din aceste, putem zice unul din cele mai de frunte, este corul dela Chisetău, o comună în comitatul Timiș. Acest cor a cântat cu mari succese la diferite adunări culturale de ale noastre.

În anul de azi dăm chipul vrednicilor din cor.

în Cinadie.

Deci memorabile și de vecinică amintire vor rămănea pentru poporul român gr.-or. din Cinadie, zilele de 7/10 și 14/20 Decembrie 1903 și 27/9 Ian. c., în care s'au pus baza și s'au așezat temelia acestui fond bisericesc și cultural, cu intențiuni atât de frumoase și nobile.

Onoare dlui părinte Crucean, care au știut prin predicile sale (ajutat fiind de inițiatorii domni Oprea B. Popa și Bucur Lupescu) a însușit poporul spre acest scop, așa că la prima adunare s'au înscris cu 100 feldere; ear' la a doua s'au complectat scrierile până la 200 feldere, înscriindu-se în fruntea listei părintele Crucean cu 10 feldere și dl Oprea B. Popa, cu 10 apoi mai mulți creștini cu 5 și 6 feldere.

Cu facerea statutelor sau încreștinate dl Oprea B. Popa și dl Bucur Lupescu. Statutele constatatoare din 1903 s'au și cetit în adunarea

rea, ce-și-a pus-o în conducători, îi roagă ca și mai departe tot cu același zel să aducă prinoase de jertfă pe altarul bisericii și al națiunii, și tot aceeași încredere să-și-o puie în conducători și pe viitoriu.

În speranță de-a da îndemn și altor parochieni pentru lucruri de acestea nobile și vrednice de toată lauda lăsăm să urmeze în scurte cuvinte scopul acestei fundațiuni până la publicarea statutelor.

Fondul se înființează din dăruiri benevole fiind obligați membri în timp de 10 ani a plăti regulat în fiecare an ofertul indus în lista de subscriere. Bucatele adunate în magazin se vînd pe credit până toamna pe lângă 2 cavenți. Membrii fondului vor fi cei dintrău favorizați la cumpărarea de bucate. Prețul bucatelor se va stabili de comitet. Cu banii intrați de pe bucatele vîndute se cumpără alte bucate

cari apoi dimpreună cu cele din nou contribuite, se dau ear' împrumut.

Din aceasta fundațiune la 10 ani 60% se va vota pentru zidirea biserice, 30% pentru un fond, din a cărui venite se se poată salarisa învățătorul gr.-or. din Cenadie, ear' restul de 10% va rămânea și după zidirea biserice, având a se administra tot în acelaș mod, din a cărui venite 50% se vor folosi spre scopuri filantropice și culturale, ear' 50% se vor capitalisa până-ce va ajunge fondul la suma de zece mii de cor., când apoi întreg venitul se se folosească spre acela scop.

Astăzi mulțumită celor doi domni, dimpreună cu vrednicul nostru părinte, avem nu numai un fond pentru zidirea biserice și a salariului învățătoresc, ci și un magazin de bucate al nostru.

Un membru.

Faptele unui preot.

Cireștia, Nov. 1903.

(Urmare)

Tot asemenea s'au oprit apoi oamenii și de-a veni la examenul ce s'a ținut cu 3 zile în urmă, adică în 19 Iunie, când de altcum părintele Grozavescu — poate pentru ca membru în senatul școlar se nu fie cumva silit a participa la examen, — s'a și dus de-acasă. Cu toate aceste și examenul a fost cercetat de un public foarte distins și numeros, fiind inteligență și de prin 4—5 comune, precum și mult popor din loc. Cumcă acest examen — făcut în școala despre care părintele Grozavescu zice că se învață numai prostii și nimicuri și la cari Zevoienii invitați și instruați de el nu au aflat de bine a-și trimite băieții lor, — intru cât au mulțămît ori nu pe ascultători, las se vorbească faptul ca: domni și doamne străine, Maghiari, Nemți, Italieni și Slovaci, precum și poporeni din loc, au oferit sume frumoase pentru premiarea școlarilor și a școlărițelor, și pe cari juriul examinator, ales la rugarea mea și constatător din 5 bărbați străini inteligenți și practici în ale pedagogiei, — aflându-i pe toți vrednici de premiat, — i-au și premiat și încă pe 50% dintre ei cu câte 1—5 cor. pe câte unul, ear' pe ceilalți cu premii dela aceasta sumă în jos.

Din toate aceste împrejurări deci, las se judece on. public cetitor, că părintele Grozavescu intru cât a avut ori nu cauză a face ce a făcut, adică: se îndemne părinții de-a nu-și trimite copiii la școală, și se oprească poporul dela concert și dela examen?

În urmă țin a mai aminti următoarele:

Ne mai putând suferi faptele des amintitului preot Ioan Grozavescu, toate acestea le-am descoperit și Ilustrității Sale dlui Episcop și Veneratului consistor din Caransebeș, rugându-l umilit pentru vindecarea răului. Ilustritatea Sa conform cererii mele a și dispus cercetarea cauzei, concredzând cu aceasta pe unul din on. membri ai Ven. consistor.

Părintele Ioan Grozavescu, căruia nu știu pe ce cale, dar' îi venise la cunoștință toate punctele din acuză, încă

cu săptămâni înainte de-a ieși protopopul pentru cercetarea cauzei, se apucă de opera apărării. Știți cum? Tot așa cum s'a apucat și de persecutarea și înscenarea acuzelor în contra mea. Cheamă oamenii la sine, ba mai merge și sfinția sa în preumblare până la ei, și începe a face și subscrie cu ei la adevărinte și declarațiuni, cari de cari de conținut mai neadevărat. Oamenii părintelui pa te instruați, parte seduși de sfinția sa de-a subscrie atâtea acuze false în contra mea, acum și acestea le-au scris după datina de până aci, fără de nici un scrupul dacă ele conțin adevărul sau nu? Astfel părintele bine pregătit aștepta ziua cercetării.

Sosi 29 Maiu 1902, ziua defiptă pentru cercetare. Dl investigator ese în fața locului. Dlui însă în loc de-a se purta neutral, află de bine a se încuarta la acusatul Grozavescu.

De aici împreună cu acusatul merge la casa comunală, locul destinat pentru ținerea investigațiunii, unde deja oamenii părintelui Grozavescu instruați pe deplin așteptau cu toții.

Sosind dl investigator la localul oficios mă present și eu. Prezența mea însă nu le-a fost pe plac, căci începându-se investigarea, — de sigur pentru-ca dreptii martori ai părintelui și subscriitorii de atestate și declarațiuni se poată mai neconturbați a spune pasiunile lor, pe cari în prezența mea poate totuși nu ar fi avut nerușinarea a le susține, — părintele Grozavescu cere eschiderea mea dela aceasta cercetare și dl investigator aflând de bună, corectă și legală aceasta cerere — în loc ca se o îndrume și mie se-mi dee ocaziune a mă provoca la confirmarea prin martori și documente a acuzelor susținute de mine contra Grozavescu, — dlui mă provoacă ca numai decât se părăsască sala. Astfel apoi neluându-se în considerațiune protestul meu față de aceasta procedură, am fost silit a părăsi localul de pertractare.

Acum părintele Grozavescu a rămas singur numai cu dl investigator și oamenii sei, pentru de-a dovedi însuși temeinicia sau netemeinicia acuzelor ce le-am ridicat contra lui.

(Va urma).

Mihail Bobiștu,
inv. comunal.

Dela teatru.

În săptămâna aceasta a dat concursul la toate piesele d-na Ella Staerk din Graz. Ea a avut rolul principal în piesele: »Die Heimat« de Hermann Sudermann, și în piesa: »Des Meeres und der Liebe Wellen«. Piesa aceasta din urmă e una din cele mai frumoase piese ale literaturii întregi germane. E scrisă de cunoscutul poet Grillparzer. Subiectul e luat din cunoscuta tradiție despre Hero și Leandro. Ea a captivat pe toți cu predarea admirabilă a naivității Herei. Multe aplauze a stîrnit în actul din urmă, când a predat scena, în care îl aduc pe Leandro mort. Foarte bine a jucat dl Gerb pe Leandro. Puțin prea modern a predat dl Olmar pe Nanlenos, prietenul lui Leandro.

Tixit a fost teatrul Vineri seara. Atur anume s'e dat piesa: »Das verwunschene Schloss« operetă de Millöcker, în ben comicului Fritz Günther Pistol, care

mica lui a obținut multe aplauze și risete. Subiectul piesei se învîrte împrejurul unei superstiții, de care țeranii, durere, au multe și în care cred.

Multe aplauze a obținut prin jocul lui plin de temperament tenorul, dl Kaufmann. S'au silit mai departe Hermine Hursa, Redl, Zeidner din puteri, ca succesul serii se fie complet.

Luni seara s'a dat renumita tragedie a lui Shakespeare: »Romeo și Iulia«. În piesa aceasta a jucat pentru ultima-oară d-na Ella Staerk. Teatrul a fost tixit și piesa a avut atât succes încât s'a jucat și Marți seara. La amîndouă reprezentanțiile publicul a aplaudat mult pe artista, care prin jocul ei, earăși a captivat inimile publicului.

Mercuri seara s'a dat: »Die Fledermaus« operetă de I. Strauss.

Joi seara: »Giroflé-Giroflâ«.

Glg.

Invitare de abonament.

Cu 1 Ianuarie 1904 „Foaia Poporului“ a intrat în anul XII al vieții sale. Cu și până acum, așa și în anul acesta, ea cu rîvnă nestramutată și cu interes cald, isvorit din iubire de neam, va continua a lumina, a sfătui și a îmbărbăta poporul român în lupta pentru înaintarea lui pe toate terenele vieții. Ea va fi, ca și în trecut, un prieten sincer și devotat al țeranilor, al meseriașului și a inteligenței dela țeară și va lupta numai și numai pentru binele și lumina rea acestora.

Cuprinsul ei bogat și felurit a făcut, ca se fie considerată ca o sală de cetire, la care după însași mărturisirea cetitorilor, toți cu drag aleargă.

Începînd cu Anul-Nou „Foaia Poporului“ va ieși împodobită cu ilustrații și cu un cuprins tot mai bogat și mai interesant.

„Foaia Poporului“, va lucra și în viitor tot în direcția veche, silindu-se a introduce îmbunătățiri tot mai multe, pentru-ca se fie vrednică de numele ce și-a ales. Sîntem convinși deci, că lucrăm, nu în interesul ei propriu, ci al poporului român, a cărui înaintare ne zace tuturor la inimă, când rugăm pe abonații de până acum se o aboneze și mai departe și, mînați de dragoste față de de-aproapele, se îndemne și pe alții ca se o aboneze.

Abonamentele rămân aceleași, și anume:

Pentru Austro-Ungaria.

Pe un an întreg 4 cor.
Pe o jumătate de an 2 cor.

Pentru România, Bulgaria, Rusia și America:

Pe un an întreg 10 franci (lei).
Pe o jumătate de an 5 franci.

Pentru a pute țină bună rînduială onorații abonați, vechi și noi, gați a băg e bine e toarele

Pe tir

pr

PARTEA ECONOMICĂ.

Îngrijirea vacilor cu vițel.

(Urmare și fine).

Pentru a ne pute convinge, dacă cutare sau cutare vacă, are vițel în foale sau nu, după adăpat o prindem și apăsăm cu o mână la uger, ear' cu cealaltă în flămânzarea dreaptă. Dacă vaca are vițel, acesta în urma apăsării va face o mișcare ușoară, pe care o putem bine simți, în cazul contrar nu se simte nimic, nici un fel de mișcare.

Laptele, care vine mai întâiu în uger, după fătare se numește curastă. Aceasta este de mare însemnatate pentru viței, de oare-ce prin suptul aceleia i-se curăță mațele de balegile rășinoase, ce se află în acelea, cari dacă nu s'ar curăți ar deveni primejdioasă pentru ei.

În timpul din urmă, în economiile mai mari, au început economii a se ocupa mai mult cu economia vitelor, ca cu cultura bucatelor. Aceasta o fac ei de o parte, pentru-că economia vitelor se plătește mai bine, de altă parte pentru-că prețul bucatelor e tare schimbăcios și une-ori abia se pot scoate cheltuielile lucrului din acela.

Dar' nu ori și ce soi de vite se poate recomanda pentru creștere. Sânt anumite soiuri mai de rînd, pe cari »se se bagi în coșul cu bucatele,« după-cum se zice și tot nu poți face nimic cu ele. Apoi pentru un econom harnic nu e tot una se crească cu aceeași cheltueală o vită în preț de 200 coroane, sau una în preț de 400 cor.

Recerința cea mai însemnată pentru îngrijirea vacilor cu vițel, ca și a celorlalte vite, este nutrețul. De aceea se și zice și cu drept cuvînt: »că precum îți e nutrețul de bun, așa îți vor fi și vitele«. Înzădar va ținea economul vite de soi ales și nu va avea nutrețul de lipsă pentru ele, acelea vor slăbi vîzînd cu ochii și astfel nu vor putea corespunde nici ele, nici următorii lor scopului, pentru care se țin în economie. Fără un nutreț corespunzător deci vacile cu laptele nu vor avea de unde se deie laptele recerut, ear' cele de

lucru, nu vor putea presta cum se cade munca așteptată dela ele.

Înainte deci de-a se apuca cineva de o economie mai rațională sau mai înțeleaptă, cum se mai zice, trebuie să-și examineze bine starea sa economică. Trebuie să-și examineze nutrețul, atât după bunătate sau calitate, cât și după greutate sau cantitate. Trebuie să știe mai departe că care nutreț e mai bun pentru vacile cu lapte și care e mai bun pentru vitele de lucru.

Pentru vacile cu lapte de pildă, acela e nutrețul cel mai bun, care conține mai multă albumină sau albuș și care mai e bogat apoi și în sucuri sau musturi de apă, de oare-ce albușul îmbunătățește calitatea, ear' musturile înmulțesc cantitatea laptelui.

Cel mai bun nutreț pentru vacile cu lapte e acela, care la 1000 chlgr. din greutatea unei vite se vin 25 chlgr. albuș. La nutrirea vacilor cu lapte joacă un rol foarte însemnat tărițele, turtele de ulei, grăunțele plantelor de nutreț, fînul, otava și paie. Nutrețurile acestea trebuie amestecate astfel, ca la 1000 chlgr. din greutatea vitei se se socotească câte 24 chlgr. nutreț păios, 25 albuminos, 12.5 mustos și 0.4 chlgr. pe cel unsuros. Pe lângă un astfel de nutreț vacile rămân tot grase și dau totodată și lapte mult.

La nutrirea vacilor cu lapte economul trebuie să fie cu deosebită băgare de seamă și la anu-timpuri, de oare-ce într'un fel trebuie nutrite vacile iarna și într'alt fel primăvara și vara. La trecerea vitelor dela nutrețul de iarnă la cel de primăvară, trebuie să se purceadă treptat și nu dintr'odată, pentru-că prin aceasta s'ar putea întâmpla chiar umflarea sau creparea vitelor nutrite astfel. Aceasta provine de acolo, fiindcă nutrețurile verzi se descompun mai curînd în burtă și astfel o fac de se umflă dintr'odată prea tare și fără de veste.

Pentru fiecare anu-timp deci e de lipsă, ca economul să-și compună o împărțire deosebită de nutriție. Să zicem de pildă, că un econom, care ține vaci cu lapte, are următoarele nutrețuri: fînul de luncă, paie de grâu, napi

tărițe, și turte de rapiță. În cazul acesta pentru nutrirea unei vaci bine dezvoltate se poate face următoarea împărțire a nutrețului: 5.5 chlgr. fîn, 2.5 chlgr. paie, 38 chlgr. napi de nutreț, 2 chlgr. tărițe și 1/2 chlgr. turtă de rapiță.

La cas când economul ar avea numai patru feluri de nutrețuri, poate compune următoarea nutriție pe zi: 8 chlgr. fîn, 1 chlgr. tărițe de grâu, 1 chlgr. tărițe de cucuruz și 20 chlgr. napi de nutreț. Nutrirea aceasta se face mai cu seamă pe timpul de iarnă.

Cu privire la îngrijirea vacilor fătate, economul trebuie să fie cu o deosebită băgare de seamă la aceea împărțire, că napii de nutreț se nu i-se gate nici-odată. Și numai când vede, că se apropie timpul acela, de poate nutri vacile și cu nutreț verde, trebuie să mișoreze nutrirea cu napi într'o astfel de măsură, ca aceea-ce s'a subtras dela napi, să se poată adăuge din nutrețul verde.

Pe timpul nutritului de primăvară și vară, se poate face următoarea împărțire a nutrețului: 25 chlgr. nutreț verde, 8 chlgr. fîn, 1 chlgr. tărițe de grâu și 1 chlgr. tărițe de cucuruz. Nutrețul cel verde e bine dacă se poate da la început amestecat cu paie, ca nu cumva să se umfle vacile de acela.

O recerință de mare însemnatate pentru vacile fătate este aceea, că ele se se scoată la pășune pe timpul de vară. Pășunatul acela apoi trebuie să fie cât se poate mai bogat în deosebitele specii de ierburi, să aibă apă bună și curată pentru beut și umbră de lipsă, unde acelea se se poată adăpostii pe timpul căldurilor prea mari.

Ținerea vacilor și peste vară tot în grajd nu se prea recomandă, de o parte pentru-că acelea nu pot face mișcările de lipsă, de altă parte pentru-că unele se prea îngrașă și după-aceea nu mai dau lapte așa mult și bun, ca când sînt la pășune.

Dacă economii nostri vor ști alege mai bine ca până acum vacile de lapte; dacă vor ști ținea mai bine seamă de cele arătate aci cu privire la îngrijirea lor: atunci îi asigurăm, că nu va mai

VESELIA

— Foița glumeată a »Foi Poporului«. —

Angliușul și cisma.

Să vă povestesc o întâmplare de ris — așa grăi prietinel nostru, după ce ne așezarăm în jurul mesii — dar' o întâmplare adevărată, la care am fost de față și vrînd nevrînd a trebuit să iau parte la ea.

Sînt vre-o doi ani de atunci — continuă el, după ce-și aprinse pipa. Mă aflam în partea de mează zi a Franciei, în orașul Avignon și trebuia să plec la Paris. Mă hotărîu să plec cu trenul de noapte, care pleacă seara din Avignon. La început eram singur în cupeu și mă bucuram, că voiu pute dormi. Dar' cu câteva minute înainte de plecare intră în cupeu cu mare sgomot un Angliuș, cu gatul lung și cu picioarele, ca niște hădărage de imblăcii, aducînd cu sine o grămadă de pachete. Îndată se mai urcară alți trei călători, așa că acum ne aflam cinci în cupeu.

Eu m'am retras în un colț al cupeului, Angliușul meu ocupă colțul celalalt, ear' cei trei călători ședea în față cu noi. După ce trenul pe la 8 ore se puse în mișcare, numai ce vîd, că Angliușul scoate din un cufăr un fel de țol, își învîluie capul cu o năframă roșie, peste ea își pune o căciulă pîroasă, de gîndea, că-i dracu, apoi se desbracă de roc și învîlindu-și picioarele cu țolul, se lungi și se dădă dorului. În curînd adormiră și ceilalți soți, și simțeam că mă cuprinde și pe mine somnul, când de-odată numai eată, că Angliușul se scoală repede, își scoate picioarele din țol, se desculță frumușel și-și pune cismele — avea niște cisme mari, de puteai sări în ele din pod — și-le pune cum zic, la nasul vecinului seu din față. Apoi învîlindu-și eară picioarele, se culcă de nou și nu peste mult începă a horcăi.

Gîndeam, că numai eu am vîzut isprăvile Angliușului, dar' m'am înșelat. Domnul care ședea în față cu Angliușul, se făcea numai că doarme și după-ce vîd că Angliușul doarme somnă dreptilor, își întinse încet mîna, apucă

o cismă și svrrc... afară pe fereastră cu ea, gîndind de sigur, că nime nu l'a observat — apoi își închise ochii, făcîndu-se earăși că doarme.

— Bine stăm — ziseu eu în mine și mă gîndeam că ce se va întâmpla, dacă se va deștepta Englezul. Desigur își va pretinde cisma dela noi. Lucrul îmi părea de tot șod și îmi venea să rid înainte, de cele ce se vor întâmpla.

Trecurăm pe la mai multe stațiuni. Soții mei de călătorie dormiau liniștiți. La douăsprezece ore sosirăm la Lyon. Doi din cupeul nostru se coborîră să guste ceva din restaurantul gării. Angliușul meu însă sta nemișcat și nici grijă nu avea de cisme. Cei doi călători se întoarseră în cupeu; trenul fluieră și plecă mai departe, ear' Angliușul meu horcăia cu putere.

În cele din urmă adormii și eu; într'un târziu deșteptându-mă, vîd cu mirare, că colțul din față Angliușului e gol. Cel-ce a aruncat pe fereastră cisma Englezului, adevărat cum aș zice, »vinovatul«, se coborîse la vre o

trece mult și vom vedea în toate satele noastre, vaci tot mai frumoase și mai bune de lapte, după-cum vedem astăzi pe la orașe și în unele sate cu câmpurile comasate.

Aceasta ar fi de dorit ca să se întâmple cât mai curând, de oare-ce cum au început acum a se înființa și pe la sate »Societățile de lăptărit«, o să vină timpul ca și economii dela sate să poată vinde laptele cu același preț, ca și cei de prin orașe sau din apropierea acelor.

Ioan Georgesen.

Meseriile și negoțul.

(Urmare și fine).

Alungați din Franția, Ovrii 'și-au încredințat averea rămasă unor particulari, ear' ei au trecut în Italia, de unde au început apoi a da anumite scrisori pe averea rămasă în Franția. În modul acesta se zice, că Ovrii au fost aflătorii scrisorilor (cambiilor, polițelor), cari se folosesc până astăzi în locul banilor.

Interesele cele mari cerute de Ovrii, au deșteptat mai târziu și între neguțătorii de alte naționalități aflarea și înființarea institutelor de credit și economii, unde cetățenii mai avuți își depuneau banii de prisos spre păstrare, ear' cei lipsiți puteau împrumuta pe lângă anumită ipotecă (zalog) și pe lângă procente mai mici.

Meritul înființării institutelor de credit și economii este a se ascrie Venețianilor, cari adevărat pe la anul 1156 au deschis cel dintâiu institut de felul acesta.

După războaiele cruciate, popoarele venind tot în mai dese afaceri unele cu altele, apoi statele fiind de asemenea așezate și organizate pe niște fundamente mai tari, atât meseriile, cât și negoțul au putut lua un avânt tot mai mare.

Negoțul, care până aci se purta de cătră colportori pe caravane, a început a fi purtat pe corăbii, pe riurile mai mari și pe țărmurile mărilor, ear' dela aflarea compasului (1443), acela a început a fi purtat și peste mările cele mai late și mai îndepărtate.

Prin aflarea aburului sau vaporului, fața întregii Europe a început a se schimba, de oare-ce popoarele nu s'au mai putut ține despărțite în întunec și sclăvie, ci venind tot

mai des în atingere unele cu altele, au început a 'și împrumuta științele, negoțul, meseriile și agricultura, cari le-au legat apoi tot mai strâns unele de altele.

Astăzi știe toată lumea civilizată, că meseriile și negoțul sunt cele mai bogate izvoare de avuție privată și națională.

Noi Românii, desigur suntem un popor cu deosebire plugar, totuși sporindu-ne mereu, ear' pământul rămânând tot acela, pe viitor va trebui să fim tot cu mai multă băgare de seamă și la meserii și la negoț.

E drept, că în capul la mulți din oamenii noștri dela sate nu a putut încăpe până acum înțelepciunea aceea, cum se se dejosască ei într'un rind cu Ovrii și cu alți venetici, ca să mai poarte și oare-care meserie sau negoț. Au trebuit să vadă cei mai mulți cu ochii lor proprii, cum acei venetici, așezându-se prin satele noastre, uneori numai cu câteva părale, după câțiva ani apoi 'și-au făcut stare și avere, fără multă trudă și osteneală, ca și cel dintâiu fruntaș din sat, — ca să se mai apuce și ai noștri pe ici coala de câte o meserie sau ceva negoț.

Nu e tocmai mult de când s'a mai scris odată în coloanele acestei foi, că meseriașii noștri pentru aceea nu pot prospera cum se cade, fiindcă sunt recrutați mai cu seamă din »drojdiile« societății; că meseriașii străini pentru aceea înaintează și 'și fac stare și avere mare în mijlocul nostru, pentru-că se apucă cu un capital mai mare și pe lângă aceea au și pregătiri mai bune ca ai noștri. La noi îndată-ce un tânăr absolvă câteva clase gimnasiale, nu se mai gândește la meserii și negoț, ci numai la »domnie«.

Nu putem împărtași întru toate părerile autorului numit, de oare-ce la noi din clasa cea de jos s'au ridicat cei mai mulți, nu numai pe cariera meseriilor și a negoțului, aci chiar și la alte »domnii« mai înalte. Vorba e numai ca omul să fie »harnic și de omenie«. Asupra acestei împrejurări voim să atragem luarea aminte a meseriașilor și neguțătorilor noștri cu prilejul acesta, de oare-ce scriitorul acestor rinduri a văzut pe mai multe locuri, cum în cutare sat s'a așezat oare-care meseriaș tot numai din »drojdiile« societății, cu »acul și sula«, cum se zice, și la câțiva ani prin »harnicia și omenia sa«, a ajuns la o stare frumoasă; cum în cutare sat s'a așezat oare-care neguțător tot din »drojdiile« societății și la început numai din câteva măruntișuri, a ajuns la o stare înfloritoare.

Soțul, văzând lipsa cismei, o căută cu bețul pe sub lavițe. Osteneală de geaba! Să pleacă jos, privi în dreapta, în stânga, pe polițe — nici urmă de cismă.

Fericiți sunt oamenii, cari își pot stăpâni risul. Eu unul — zise amicul nostru — nu mi-l pot. Îmi închipuiam, cum se va coborî Angliușul meu cu un picior desculț și văzând ce strîmbături făcea, nu mă puteam stăpâni să nu rid.

Cu aceasta soarta mi fu hotărâtă!

Când Englezul auzi risetul meu, se întoarse spre mine, ca o fiară rănită.

— Ei și v'ați bătut — strigară noi.

— Nu tocmai, răspuse prietinel, dar' ce s'a întâmplat, căci acum vine ce-i mai bun, vă voi povesti-o de alte ori.

(Va urma). După P. B. de Crix-Crax.

Dragoste șoadă.

— Măi Nistore, pentru-ce îți bați într'una nevasta?

— Pentru-că ea ține una, că eu nu o am dragă.

Unii din meseriașii și neguțătorii noștri cad în păcatul acela, că văzându-se încunjurați de-ai lor, își mai permit și oare-cari drepturi față de străinii, cu cari sunt în concurență. Dar' ei nu se prea gândesc și la datorințele ce ar trebui să le aibă »față de ai lor«. Astfel unii din meseriașii noștri, ori-că lucră mai scump ca străinii, ori-că apoi nu lucră așa de bine ca aceia, ori-că în sfârșit lucră o marfă mai proastă cu acelaș preț. Publicul consumator odată bagă de seamă și una și alta, și apoi îndată îi părăsește.

Tot așa se întâmplă și cu unii neguțători. Acestia desfac cele mai multe soiuri de marfă cu un rabat de câte 10%. Unii însă ridică rabatul la 20%, și încă poate și mai multe procente, cu scopul ca să poată profita cât mai mult. Nu-i vorbă că la mulți le și succede aceasta. Dar' »lăcomia strică omenia« și aci, după-cum zice proverbul. Noi credem, că e cu mult mai bine, ca un neguțător să profite dela cutare soi de marfă numai câte 10%, și să o desfacă în timpul cel mai scurt, se zicem de 12-ori într'un an, decât să câștige 20%, sau chiar și mai mult și să o desfacă numai odată sau de două-ori pe ani.

Afară de aceasta, unii din neguțătorii noștri de pe la sate, mai cad și în păcatul acela, că spun mai toate afacerile lor; spun de pildă, că cutare econom le-a adus atâtea și atâtea bucate, fără de-a ști soția aceluia; că soția cutărui econom asemenea a adus atâtea și atâtea bucate, fără să știe soțul ei ș. a. Astfel de vorbe sboară apoi necontrolate din gură în gură, până ce se umple tot satul și pe lângă aceea mai dau ansă și le bănueli și certe. În cele din urmă beleaua o trage tot respectivul neguțător, pe carele după aceea îl încunjură chiar și ai lui și mai bucurosi duc bucatele la străin, »care nu-i spune nimănui«.

Precum fiecare direcție are tainele (secretele) sale, pe cari nu trebuie să le știe fiecare, așa credem noi, că și fiecare meserie și neguțătorie trebuie să 'și impună anumite taine față cu mușterii lor, pe cari nu trebuie să le știe ori-ce »gura satului«.

Intr'un cuvânt meseriașii și neguțătorii noștri vor lucra tare înțelepțește, dacă pe lângă drepturi își vor mai impune și anumite datorințe față de publicul, cu care are afaceri. Atunci îi asigurăm, că nu vor mai avea atâtea cauze de a se plânge despre nepăsarea publicului; atunci se va adevăra apoi și zicala bine cunoscută, că: »O bună meserie, plătește mai mult ca o moșie«.

I. G.

„Reuniunea română de agricultură“.

Gătând în nrul trecut cu publicarea părții generale a raportului »Reuniunii române de agricultură« din comitatul Sibiiului, pe 1902, estragem din partea specială următoarele date despre starea reuniunii:

Comitetul.

Comitetul central e alcătuit din următorii:

Preșident: Dumitru Comșa, profesor în Sibiiu. Vice-preșident: † Dr. D. P. Barcianu, referent școlar în Sibiiu. Secretar: Victor Tordășianu referent consistorial în Sibiiu. Cassar: Petru Ciora, referent consistorial în Sibiiu. Controlor: Emil Verzariu, funcționar de bancă în Sibiiu. Custos: Dr. Petru Șpan, profesor în Sibiiu.

Membrii: Pantaleon Lucuța, căpitan ces. și reg. în pensiu în Sibiiu.

stațiune, a dispărut. În curând să mai coborî încă unul dintre noi și acum rămăsesem numai trei inși, cu Englezul cu tot.

Situația devenea cam neplăcută.

— Bare-mi de nu s'ar coborî până la Paris celalalt — îmi gândeam.

Dar' vai! Pe la 6 ore văd că și acesta se scoală, își adună pachetele și la cea dintâiu gară se dă jos, lăsându-mă singur cu Englezul.

Ce va fi acum? De sigur Angliușul se va acăța de mine și dela mine își va cere cisma. Hm! Cam șod lucru! Ce să fac? Să mă cobor la vre-o gară, până încă doarme Englezul? Dar' aceasta nu se putea, căci pe 10 ore trebuia să fiu nesmintit în Paris. Până ce mă frământam astfel cu gândul, vine controlorul să ne cerce biletele și îl deșteaptă pe Englez. Era 'ziua cum se cade. După-ce controlorul s'a depărtat, Angliușul se frecă la ochi și începă a se îmbrăca.

— Acu e acu — îmi ziseu, și priveam cu curiozitate la soțul meu.

Când își trase cisma, aflai de bine a mă face că dorm, dar' printre gene urmăream cu băgare de seamă tot ce se petrecea.

Dr. Petru Șpan, profesor în Sibiiu. Dr. Ioan Stroia, protopresbiter în Seliște. Romul Simu, învățător pensionat în Sibiiu. Ioan Chirca, vice-notar în Seliște. † George Dordea, econom în Bungard. Mihail Stănilă, econom în Vale. Ioan Popescu, econom în Sibiel.

Membrii.

Numărul membrilor ordinari și ajutători, după comune e următorul: În comitatul Sibiiu:

Aciliu 8, Alțina 3, Apoldul-inferior 10, Apoldul-sup., 4, Avrig 6, Bendorf 3, Boița 10, Bungard 14, Cacova 4, Căcovița 2, Călnic 5, Căpâlna 2, Cărpeneș 3, Chirpăr 4, Cornățel 5, Cristian 2, Deal 7, Dobâca 1, Fofeldea 9, Galeș 8, Gârbova 3, Gurariului 11, Gușterița 3, Hosman 1, Ilimbav 8, Jina 7, Lăncrăm 8, Laz 6, Loman 5, Ludoșul-mare 9, Mag 7, Marpod 2, Mercurea 11, Mohu 9, Nocrich 4, Nucet 10, Orlat 13, Poiana 12, Poplaca 7, Pianul-rom. 10, Pianul-de-jos 8, Porcești 4, Răchita 2, Racovița 6, Reciu 4, Rășinar 23, Rîtsadului 2, Roșia-săsească 6, Rêhău 7, Rodu 7, Rusciori 3, Săcădate 8, Săcel 3, Săsăuși 3, Sebeșel 3, Sebeșul-inf. 10, Sebeșul-sup. 4, Sebeșul-săs. 16, Săsciori 10, Sadu 12, Seliște 33, Sibiel 10, Sibiiu 74, Slimnic 7, Strugari 1, Șugag 4, Șura-mare 6, Șura-mică 1, Tălmăcel 9, Țichindeal 10, Tilișca 14, Topârcea 12, Turnișor 2, Vale 5, Vesteș 8, Vurpăr 1.

În afară de comitat sunt 59 de membrii.

Membrii fondatori sunt 2, onorari 1 și pe viață 11.

În total reuniunea are 667 membri

Averea.

Averea Reuniunii a fost cu 31 Dec. 1902 de cor. 10.873.00 cu 515 cor. 82 b. mai multă ca în 1901.

Mai amintim, că reuniunea are și o colecțiune de unelte economice.

Budgetul pe 1904 a fost proiectat cu cor. 2066 venite, 1826 eșite rămânând prisos de 240 cor.

De-ale negoțului.

Un abonat al foaiei noastre ar vrea să deschidă o boltă în o comună potrivită. Cei ce au lipsă de un boltaș român bun, să scrie la adresa »Foaiei Poporului«, arătând cam câți locuitori are comuna, de ce neam sunt, mai sunt alte bolte, depărtarea dela oraș a comunei etc.

Abonatul nostru făgăduiește o cinste aceuia, care îi va face cunoscută cea mai potrivită comună pentru a putea deschide boltă.

Loteria de clasă.

»Nu există metod mai stricțios pentru urcarea veniturilor statului, — zice economistul Rau, — decât o instituțiune, care reține dela economisire și îndeamnă la lenevie prin mania câștigului, preocupă fantasia prin chipuri înșelătoare a unei înbogățiri lesnicioase seduce mai cu seamă pe mercenari și aduce mii de familii la sapă de lemn, al necinste și ruină morală«.

O astfel de instituțiune este jocul la loteria cu numeri, inventat de Benedetto Geatile din Genua, și lătit apoi aproape în toate statele europene.

Cunoscând dessavantagiile împreunate cu acest joc pentru țeară în care se practică, 'și-au ridicat mulți bărbați glasul întru combaterea și delăturarea lui, ceea-ce a și succes în unele țări, ear' în altele, cum d. ex, Austro-Ungaria, nu.

În Ungaria s'a delăturat, ce e drept în anul 1897 loteria de numeri, dar' s'a înlocuit prin loteria pe clase, pe baza art. de lege VII. din acel an, care e și mai stricăcioasă decât cea de mai înainte.

Spre scopul acesta s'a constituit o societate pe acții, care a emis 6000 de acții à 500 coroane, obținând astfel capitalul de 3 milioane cor. ear' acesta s'a urcat apoi în anul 1898 prin emiterea altor 1200 acții la suma de 3,600.000 cor.

Numărul losurilor, care era la început de 100.000 (dintre cari 50.000 trebuiau trase la câștig), s'a urcat începând, cu loteria a XI. 110.000 și cu aceasta proporționat și numărul câștigurilor.

În cele 6 clase ale fiecărei loterii se plătesc câștiguri în sumă de 14,450.000 coroane. În fiecare an se țin 2 loterii și cam în fiecare lună câte o tragere.

Întreprinderea are depusă la cassa centrală a statului o cautiune de 2,750.000 coroane; ear' arânda ce se plătește erariului pentru concesiune, este de 2,640.000 coroane anual.

Cu vinderea losurilor sunt îndreptățiți colectori și din partea acestora subcolectori.

Direcțiunea loteriei de clase, a cărei activitate stă sub controlul statului, e responsabilă pentru colectori atât față de stat cât și față de public între marginile legii și a statutelor întreprinderii.

Prin introducerea loteriei de clase încurg la erar afară de arânda de 2,640.000 coroane anual, circa 1,400.000 coroane prin mărcile postale ce se folosesc în scopurile loteriei numai din partea colectoarelor, afară de consumul subcolectoarelor și a publicului. La aceasta se mai adaugă apoi și sumele ce încurg din vinderea de asemnate postale, cecuri etc.

Se încasează deci prin loteria de clase pe seama statului multe milioane de coroane anual, mai mult ca prin loteria de numeri, dar' în raport cu înmulțirea venitelor câștigate în modul acesta, crește și răul pentru țeară.

Delăturarea acestui rău din partea statului nu poate ave loc decât atunci, când statul va ave zile mai bune și nu va mai fi avisat să încaseze aceasta »dare de prostie«, cum a numit un deputat venitul statului din loterie.

»Dacă într'un stat există loteria«, zice Bergius în studiile sale financiare, »și nu se delătură, este dovada cea mai eclatantă că regimul nu e în stare să găsească alte izvoare de venituri și

nu are voința de-a reduce cheltuelile la suma cea mai minimală posibilă«.

Că există încă preste tot loterie, bună-oară în Austro-Ungaria și Italia, se esplică prin starea precară a finanțelor și prin tândălitul practicat de regimuri și parlamente într'un an ca într'altul.

Din »Rev. Econ.«

Știri economice, comerc., jurid., industr.

Cine e mic-proprietar? La cerearea camerei de comerț și industrie din Budapesta ministrul de comerț, în înțelegere cu ministrul de agricultură a enunțat, că mic-proprietar e a se considera cel cu moșie ce nu trece peste 100 jugere, și anume, fără considerare, că respectivul e proprietariu, arândator ori usufructuant (care trage venitul) al moșiei. De altcum, în același sens e regulată cestiunea și prin art. de lege XII. din 1894. (Din »Rev. Economică« nr. 2)

Agricola, însoțire economică de magazin și anticipație în Hunedoara a făcut pe jumătatea a doua a anului trecut (1 Iulie — 31 Dec. 1903) un profit curat de 2134 cor. 66 bani.

Fabrică de mêtasă în Timișoara. O grupare de capitaliști francezi, cari au până acum trei fabrici mari de mêtase, anume în Francia, Belgia, și Helveția, voiește să întemeieze o fabrică de mêtasă și la noi, în Timișoara. Spre acest scop a fost la Timișoara inginerul conte Chardonne din Paris, care a aflat locul de potrivit și acum se vor face pași la guvern pentru sprijin. În fabrică vor fi ocupați 1000—1300 de lucrători. Atragerea aminte a Românilor din jurul Timișoarei, cari ar voi a se angaja la noua fabrică, ca lucrători sau în alt serviciu.

Esport de mere și de prune. Din comitatul Solnoc-Dobâca s'au esportat anul trecut 250 de vagoane de mere la Lemberg, Berlin, Lipsca, Ulm, Viena Stuttgart etc. Prunele au dat roadă foarte bună; afară de marea canritate de prune, din cari s'a făcut rachiu, s'au trimis în străinătate 846 măzi metrice, parte crude, parte uscate.

Pentru măcelari. Ministrul ungar de comerț, pornind din un cas concret, a decretat, că măcelarii și aceia cari vând cărnuri afumate și pregătite, n'au drept să vînză totodată și brînzeturi, poame și delicatose (zaharicale). Dacă voiesc să vîndă și de aceste, trebuie să 'și scoată licență deosebită.

Să scumpesc aprinjoarele! O foaie din Pozsony ne aduce vestea, că se vor scumpi și aprinjoarele. Anume fabricantii de aprinjoare din Viena pentru apărarea intereselor lor au fondat o societate. Primul pas al societății va fi scumpirea aprinjoarelor și fabricantii din Ungaria încă au de gând să urmeze exemplul acesta.

Plața de bani. După raportul din săptămâna trecută a băncii engleze, dacă nu va fi rășboiu, cametele mici de bani, ce sunt acum, nu se vor urca.

FELURIMI.

Ceva despre listele civile ale domnitorilor. De multe ori se compun liste de ale domnitorilor, pe care stau multe milioane, sînt însă monarhi, ale căror venit e foarte mici.

Regele Portugaliei e cel mai »sărac« domnitor al Europei. Pe lista civilă stă un venit de 1,640.000 marce, dar' se zice, că sînt vre-o câțiva ani de atunci, de când prste tot mai capătă ceva, fiindcă în visteria țării sînt cam »rari« banii.

Suitanul, spre norocul lui, e om bogat, căci de n'ar avea venitele lui private cu greu ar putea să guverneze Turcia, și acolo au trecut deja câțiva ani, de capătă numai o parte din lista lui civilă, cu toate că Turcii spun, că ar capătă 40,000.000 marce; drept aceasta, însă numai pe hîrtie. 45 de marce, capătă fostul rege a insulei Samoa. Regele de Dahomey, (o țeară puternică în Africa-de-apus) care a fost detronat și esilat pe insula Martinique, pe care a pustiit-o așa de teribil vulcanul Pellé, capătă dela guvernul francez până de curînd un salariu de 20 franci pe săptămîna. Acum de curînd însă, ceru ca să i-se mărească salariul; guvernul francez i-a și conces mărirea salariului cu 5 franci. Nici suma aceasta nu se poate numi mare pentru un bărbat care odinioară era unul din cei mai puternici domnitori ai Africe-de-apus. Se zice că ar fi përit și el, cu ocasiunea erupției vulcanului Pelée.

Fără nutreiment. Un cal poate trăi 25 zile fără să mănânce, cu condiție ca să abia apă de beut; va trăi numai 17 zile ne avînd destulă apă, și va muri după 5 zile dacă va mânca fără să bea de loc. O mîță trăiește fără mîncare 15—20 zile (bînd apă) Un căne a trăit 39 zile fără să mănânce; ar muri însă după 20 zile dacă e lipsit de apă. Omul resistă până la 20 zile, iepurele de casă 14 zile, porumbul 10 zile.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Pentru biserica gr.-cat. română din Moșna au contribuit următorii creștini, aflători în orașele Cleveland și Alleance din America, cu următoarele sume:

Ioan Urdea, Achim Deac, Vasile Albu, Nicolae Urdea, Nicolae Bêrsan, Ioan Cocioșiu, Ioan Muntean, Ioan Ganea, Nicolae Lengel, câte un dolar; Ilie Muntean, 05 cenți; Ioan Moldovan, 25 cenți; Ioan Muntean, toți din Moșna, 50 cenți; Ioan Albu, Dănilă Gabor, din Șiaroș, Ioan Vilcu, Scorei, Tănăsă Babă, Noul-rom, Ioan George, Nicolae Marcu, ambii din Scoreiu Zachei Buițan, Merghindeal, fiecare câte 25 cenți; Nicolae Popa, Vârd, 5 cenți; Ioan Hălmăgiu, Scoreiu, 20 cenți; Ioan Morarescu, Scoreiu, 15 cenți; Gôrfi Ferencz, Sămbăta-de-jos, Nicolae Băcilă, Ucea, 20 cenți; Vasile Șierban, Almăgiul mag., Chirilă Blehău, Viștea-de-jos, câte 10 cenți; Galaftion Nicula, 20 cenți; Vasile Suciu, Petru Folea, Sămbăta, ambii 10 cenți; Iacob George Viștea-inf., 20 cenți; Dionisie Șofariu, 25 cenți; Vasile Șofariu, Ioan Șofariu, Petru Roman,

Oprea Blahuț, din Viștea, fiecare câte 20 cenți; George Popovian, 25 cenți; Maria Popovian, 10 cenți; Virgil Andreiu, din Bertan, 20 cenți; Ioan Vladuț, Nicolae Rotar, câte 25 cenți; Ioan Rotar, din Valchid, 10 cenți; Ioan Țieran, Ana Țieran, din Hosman, câte 25 cenți; Ioan Rusu, Bagociu, 20 cenți; Costică Ionaș, Hosman, 25 cenți; Ioan Rodulescu, Volchid, 10 cenți; Achim Ștefănel Zlagna, 25 cenți; Nicolae Ionaș, Hosman, 15 cenți; Ioan Muntean, Bendorf, 20 cenți; Vas. Bălgărășan, Hărenglav, George Maneș, Văvodeni, Chirion Oprea, Găinar, Victor Trimbiș, fiecare câte 10 cenți; N. Bica, 25 cenți; Ioan Bica, din Văvodeni, 50 cenți; Iosif Standina, Bendorf, Aridon Sălcaian, Richișdorf, câte 25 cenți; Silvestru Bojor Ibișdorf-rom., Nicolae Micheș, Richișdorf, câte 10 cenți; Gavrilă Filip, Bertan, 20 cenți; Emanoil Ghip, Moșna, 10 cenți; Ioan Șirean, 25 cenți; Achim Surdu, ambii din Bertan, 20 cenți; Ioan Muntean, Rujia, 10 cenți; Leonte Dan, 20 cenți; Măriuța Dan, ambii din Bertan, 15 cenți; Zaharie Colbruean, Copșa-mică, Victor Călburean, Bertan, Vironica Roman, Agristiu, Samoilă Sioneriu, Daneș, fiecare câte 25 cenți; Teofil Rotar, Valchid, 30 cenți; Maria Tomaș, Sămbăta de jos, 25 cenți; Maria Murășian, 25 cenți; Ioan Mata, din Dăișoara, 5 cenți; Trifa Găinariu, 20 cenți; George Popa, ambii din Lăscud, 10 cenți; Solomon George, 5 cenți; Ioan Dan, din Căstelnic, 10 cenți; Moise Călin, Șoner, 25 cenți; Șerban Șuteu, Voila, 20 cenți; Vas. Șerban, Sămbăta, Ioan Manciu, Brateiu, Simion Miclea, Mordesh, Dumitru Lascu, Copșa-mică, fiecare câte 25 cenți.

Ioan Lungu, 50 cenți; N. Rusu, 100 cenți; Vila Achim, toți din Bagociu, 20 cenți; Vasile Moldovan, Nicolae Moldovan din Șaros, Ioan Grosea, Serafin Oandă, fiecare câte 25 cenți; George Popa, 10 cenți; Petru Oanda, 50 cenți; Ambrosie Oanda, Șofron Bonfa, toți din Păreu; Nicolae Streja, Didrichin, Iac. Urdea, Miron Oancea, Grid, Ioan Plesca, Vercer, Nistor Pastina, Porumbac, Chirion Vulcan, Zlagna, Nic. Dobrota, Porumbac, Ioan Cucu, Arpaș, Danilă Vilcu, Danilă Nemțiu, Dionisie Glojariu, toți din Porumbac, Ioan Naicu, Agnita, Manoilă Sêrbu, Arpaș, fiecare câte 25 cenți. (Va urma).

CRONICĂ.

Pentru biserică. La colecta, ce s'a deschis pentru zidirea unei noue biserici în Orăștie, din partea parochienilor de-acolo s'a scris până acum suma de 23 631 cor. — Bravi oameni!

Cas de moarte. Subscriși cu inima frântă de durere aduc la cunoștință cum că Eugenia Drăgan n. Goron după un morb greu de plumăni, împărțită cu sf. sacramente și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului în 17 Ianuarie la 3 ore dimineața, după un an și jumătate al fericitei sale căsătorii. Astrucarea scumpelor ei rămășițe s'a întîmplat Marți în 19 Ianuarie la 1 oră după amiază. Ioan Goron, preot Cusdriora, vprot. tr. Retegului, tată; Ioan Drăgan, inv. prim. Cusdriora, soț; Maria Drăgan, soacră; Amalia, Ioan și Valeria Goron, frați și surori.

Nou teatru maghiar. În locul teatrului »național« de acum din Cluj se va zidi un nou teatru. Zidirea se va începe la primăvară și va fi gata pe toamnă. Cheltuielile le dă statul. Plătește biet popor la biruri, ca domni din Cluj să aibă unde a se răsfăța.

Faptă creștinească Evlavioșii creștini Ioan Mosora și soția sa Maria născută Muntean, din Daneș, din îndemnul iubirii adevărate creștinești ce o au cătră Dumnezeu și sfînta casa sa, pe sfîntele sêrbători ale Nașterii Domnului au dăruit pe seama sfîntei noastre biserici din Șard, un rind de vestminte preoțești în preț de 100 coroane.

Ear' la sêrbătoarea Tăierii împrejur a Domnului, 1 Ianuarie 1904 — evlavioșii creștini Ioan Șoneri și soția sa Maria născută Mosora și Nicolau Toma, cusoția sa Elena născ. Chiorean din Sighișoara, au dăruit un rind întreg de vestminte preoțești pe seama sfîntei noastre biserici din Șard în preț de 120 cor.

Pentru aceste fapte creștinești subscrisul în numele comitetului parochial exprim și pe această cale mulțumită sinceră mariminoșilor donatori, dorindu le, ca bunul D-zeu să le răsplătească binefacerea aceasta însutit din darurile sale bogate, ear' publicului servească de exemplu fapta lor. În numele comitetului parochial gr.-or. Șard, 2 Ianuarie 1904. Ioan Dan, paroch gr. or.

Obiecte vechi de aur. În hotarul comunei S.-Miclăușul mare (com. Torontal) s'au aflat la 1799 o mulțime de vase de aur, cari au fost duse în muzeul împărațesc din Viena. Acum s'au aflat de nou asemenea obiecte de aur, dar' ele au dispărut. Anume, nește copii jucîndu-se în câmp, au dat de o sîrmă de aur, de care atârna un obiect mai mare, în pămînt. Obiectul a fost desgropat, dar' un țăran l-a luat dela copii; unii spun, că un Jidan a luat obiectul de aur. Destul, că obiectul de aur a dispărut și copii nu cunosc pe omul care l-a dus.

Cine se căciulește — se mîntuiește. »Libertatea« din Orăștie scrie în numărul seu din urmă următoarele, pe cari noi le dăm fără comentariu:

»În mod deprimător ne a atins știrea ce o aflăm dată de foile maghiare, că în deputația ce a trimis-o partidul liberal din comitatul Bihor, ca să salute mai săptămîna trecută, pe ministrul președ Tisza și să-i arate încrederea sa, — a participat și vicarul Orăștiei mari C. S. V Mangra. A avut afaceri ca reprezentant al unei diecese? De ce nu s'a prezentat la șeful guvernului cu altă ocaziune, singur, sau încunjurat de oameni ai bisericii sale, nu în societatea în care s'a prezentat?

Bătut și jefuit Măcelarul din Brașov, Francisc Huber mergînd în una din seriile trecute în căruță dela tîrgul din Sepși S.-Giorgiu spre Brașov, a fost atacat de 4 răufăcători, cari l-au bătut sdravên și i-au luat banii, 2400 cor. Tîrziu Huber venindu-și în ori, a sosit la Brașov și a făcut arătare poliției, care caută după hoți.

Post de cancelist. Sub nr. 893 ex 1903 și cu termin până la 1 Martie st. n. 1904, comisiunea administrativă a fondurilor centrale școlare și de stipendii din Năsăud a publicat concurs la un post de cancelist, salarizat cu 1000 coroane. Dela concurenți se cere cunoașterea perfectă, în scris și graiu, a limbii române și celei maghiare și se se priceapă la protocolul de intrate și la administrarea averii. Cererile concursuale, ajustate cu carte de botez și atestat de calificățiune, eventual de serviciu, sînt a se trimite la adresa numitei comisiuni în Năsăud (president: Gerasim Domide).

Coroane eterne. În amintirea mult regretatului Andreiu Baltes, au mai dăruit fondului vîduvelor și orfanilor meseriașilor români, afară de cei publicați în numărul trecut, următorii domni: Dr. Miron E. Cristea, ases. cons. 5 cor.; Dr. I. Bunea, prof. (Brașov), 2 cor.; Nic. Ivan, ases. cons. N N, Ieronim Preda, Dr. P. Șpan, prof. sem, Radu Ardelea, funcț. la »Albina«, Const. Dragoș, Emil Vintilă, fiecare câte 1 cor.; Ioan Silaghi, N. N., Petru Ilieș, Nic. Marcu, I. Mihăltan, Alexandru Lucian, fiecare câte 50 bani; Z. Aron și Teodor Moldovan, câte 60 bani; Isidor Grindeanu, 30 bani.

Nou abonament. Cu 1-a Ian. 1904 deschidem un nou abonament la „Foaia Poporului” cum se vede aceasta în alt loc al foii. Totodată, on. abonați pot trimite și prețul „Călimdarului Poporului” (46 bani = 23 cr. de un exemplar) având astfel a plăti numai odată portul postal pentru bani.

Mormântul lui Leo XIII. Foaia din Roma, „Osservatore Romano” scrie, că rămășițele pământești ale răposatului papă Leo XIII. vor fi transportate, după cum a dorit el în viață, în basilica San-Giovani din Lateran, îndată-ceva fi gata monumentul papei. Monumentul îl face sculptorul Luchetti, costă 160 mii de lire, cari vor fi date de cardinalii, ridicați la aceasta treaptă de Leo XIII.

Ajutorul de stat. „Unirea” scrie, că ajutorul de stat pentru preoțimea noastră gr. cat. a sosit. Ministrul a împărțit sub acest titlu 130,015 cor.

Bilete de cununie și de vizită. La tipografia noastră au sosit cele mai moderne și mai elegante bilete pentru anunțuri de cununie și bilete de vizită. Comandele se fac prompt și cu prețurile cele mai moderate.

Cu rambursă. Mai mulți din iubii noștri cetitori cer să le trimitem „Călimdarul Poporului” pe 1904 cu rambursă, adică să-l plătească la postă când sosește. Vestim pe toți, că trimiterea în chipul acesta a Călimdarului costă prea mult și e cu mult mai bine a trimite prețul Călimdarului (46 bani) cu mandat postal ori în timbre postale puse în o scrisoare cu 10 bani, ear' aceia, cari își renoiesc abonamentul pe anul viitor pot să trimită prețul Călimdarului de odată cu abonamentul.

„Cartea de Aur.” La librăria noastră se află de vânzare „Cartea de Aur” de dl T. V. Păcățianu, vol. II. cu prețul de 10 cor și porto 20.

Nou doctor Dl Alexandru Vasilie, cunoscutul scriitor, care a dat și în „Călimdarul Poporului” pe 1904, o frumoasă poezie, a tăcut cu succes esamenele din drepturi, și săptămâna aceasta a fost înaintat la universitatea din Cluj la gradul de doctor în drepturi. Gratulăm.

Convocare. Despărț. XXIII. (Turda) al „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român” își va ține adunarea generală în școala română gr. cat. din Turda-veche la 24 Ianuarie anul 1904 st. n. la 2 ore p. m.

D.n program amintim: Raportul secretarului despre activitatea comitetului, apoi raportul cassariului și bibliotecarului. Alegerea directorului despărț. disertațiuni. Iuliu C. Vladuțiu, m. p. vice-president. Dr. Eugen Pataceanu, m. p. secretar.

De-ale foilor. Afară de „Gazeta de Duminecă” mai apare în Șimleu o foaie nouă pedagogică, cu titlul „Învățătorul român”. Redactor este dl Gavril Trif.

Nenorocire. Locotenentul S. Kindl dela reg. 82 de infanterie din Bistrița eșind Joi săptămâna trecută la pușcat cu compania sa, și voind a dregce ceva la o pușcă încărcată, aceasta s'a slobozit și glonțul i-a intrat prin ochiu în cap. Nenorocitul a murit îndată. Locotenentul Kindl a fost de loc din Sibiu.

Falsificatori de bani. Poliția din Brașov a descoperit o bandă de falsificatori de bani, în fruntea căreia stătea Radu Muntean. Banda falsifica monete de câte 10 și 20 bani Muntean și soții sei au fost arestați.

Casuri de moarte. Dl Dr. Elie Dăianu, preot gr. cat. al Clujului și directorul foaiei „Răvașul” a suferit o dureroasă pierdere prin răposarea mumei sale, Ana Dăianu, născ Munteanu, întâmplată în ziua de Anul-nou în Cut.

— În Borgo-Prund a răposat în 16 Ian. c. Iacob Onea, dir. de școală în vârstă de 57 ani.

La fondurile Reuniunii sodalilor români din Sibiu, în timpul din urmă s'au făcut următoarele dăruiri: N Jugănariu, tipograf în Lugoj a dăruit în amintirea mult regretatului Andrei Baltes, fondului văduvelor și orfanilor meseriașilor români 1 cor; măiestrul măsar, dl Victor Preda din Avrig drept răscumpărare a felicitărilor de Anul Nou, a dăruit fondului de 20 bani, creat pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, 2 cor; la același fond au mai dăruit la inițiativa laudabilă a dlui Ioan Stanciu, cleric, următorii locuitori în Ciugud: dl George Cadariu, d-na Neti Cadariu, dl Vasile Pop, dl Ioan Angel, jude com, fiecare câte 10 cor.; d-șoara Leția Cadariu, 80 bani; d-șoara Eugenia Bran și dl Ioan Stanciu, ambii câte 60 bani. Dl Ioan Aleman, silvicultor în Sarajevo (Bosnia) din prilejul unei conveniri adunat dela 7 Români în total 1 cor. 40 bani; și Vic. Tordășianu, ref. cons. 40 bani.

Jertfele frigului. Săptămâna trecută, când a băntuit gerul, a fost găsit înghețat în șanțurile cetății Timișoarei Stefan Hegedus un j-ler din Mehala.

Tot atunci a înghețat pe drumul dintre Secul și Ferencfalva Francisc Micul, calfă de măsur.

Lipsă de femei. În statele apusene ale Statelor Unite din America, anume în Canzas, Washington și Arizona este mare lipsă de femei, fiind foarte puține. Bărbații din aceste state au publicat de curând un anunț în foaia „Record Herald” din Chicago, în care se plâng de lipsa femeilor și invită femeile să emigreze la ei, asigurându-le, că fiecare se va mărita îndată după sosire.

Un cetățean din Arizona publică tot în foaia aceasta o scrisoare, în care zice între altele: Avem lipsă de mai multe vagoane de femei. Cu cât vor veni mai curând, cu atât mai bine. Pot fi și urite și mai bătrâne, numai femei să fie. Cele frumoase vor fi primite mai bine...

Uniubleu Vrednicul paroh din Valhid Teodor V. Borzea, împlinește în Februarie 50 de ani ai preoției. Tinerimea din Valhid va aranja o serbare în onoarea iubilantului.

Pentru notari. Avisăm pe domnii notari comunali și cercuali, că tipăriturile de lipsă în cancelariile notariale, de ori-ce fel, se află în librăria dlui L. Budovski, Sibiu, strada Cisnă diei, nr 27.

Luptă între Țigani și gendarmi. În Jidvei (comit. Târnavei mici), s'a întâmplat o luptă sângeroasă între gendarmi și Țigani. Gendarmul Farkas Sandor fiind în inspecție, s'a întâlnit pe stradă cu o ceată de Țigani cari făceau larmă. Farkas i-a îndrumat la ordine, la ce Țiganii au răspuns cu injurături și vătămări la adresa lui Farkas, apoi au luat-o la fugă. Sosind o patrulă de doi gendarmi, Țiganii au fost urmăriți până la sălășurile lor, unde era joc. Gendarmii voind a prinde pe unii dintre Țigani, aceștia au atacat pe gendarmi și s'a iscat o luptă crâncenă, în care gendarmii s'au folosit de arme. Mulți Țigani au fost răniți; unul a și murit deja, ear' 14 din ei au fost prinși.

Mannlicher. Din Viena se depeșează, că acolo a răposat Miercuri, în 20 l. c. Ferdinand Mannlicher, inventatorul cunoscutelor puști Mannlicher, numite astfel după numele lui.

La catastrofa teatrului Iroquoys din Chicago, după cum i-scrie lui „Bud. Hirle”, au perit în flăcări și cinci cetățeni din Ungaria.

Producțiuni și petreceri.

Din Soimus.

Corul junimei plugarilor din Soimus (Sălagiu) aranjează o producțiune declamatorie-teatrală urmată de dans. Duminecă, în 24 Ianuarie st. n. 1904 în sala școlii confesionale gr. cat. Venitul curat e destinat în favorul bibliotecii.

Program: „Cuvânt de deschidere” rostit de eleva Floarea Ciomoș — „Momente dulci”, cor mixt. — „Despre lene” trilog de M. Drăgan, predat de elevele Susana Ciomoș, Maria Sav și Ecaterina Ardelean. — „Unule născut” cor mixt. — „Răsplata păcatosului” teatru de I. Baci, predat de 12 tineri coriști. — „Cuvinesă cu adevărat” cor mixt. — „O declamare”. — „Uite mamă”, cor mixt. — „Despre sărbătorile băbești” trilog de M. Drăgan, predat de elevele: Maria Sav Floarea Ciomoș și Cornelia Chișiu. — „Vino lele” cor. bărb. — „Puterea dragostei” teatru de Ioachim Pop, predat de 3 fete și 4 feciori coriști. — „Trageți hora” cor bărb. — „Cuvânt de închidere” rostit de tinerul George Husian. După producție urmează joc. În pauză se va juca Bătuta, Călușeriul și Romanul de câtră 13 tineri.

Din Turda.

Meseriașii români din Turda vor aranja Duminecă în 31 Ianuarie st. n. c. în sala hotelului „Europa” o petrecere împreună cu teatru. Inceputul punct la 7 ore seara. Venitul curat e menit pentru ajutorarea învâțăcelor de meserii lipsiți de mijloace. Se va juca piesa eatrală „Vlăduțul mamei”.

Persoanele: Vlăduțul mamei scolar de stat, Stefan Felezeu. Iftim Sbarciog bătrân pădurariu, Ioan Pelea. Costica Seimescu tiner boier, Ioan Chis. Sevasta mama lui Vlăduțiu, D-șoara Anisia Aspris. Smarandița fata lui Iftim, D-șoara Margareta Măndruțiu. În pauză se vor juca, „Călușeriul” și Bătuta.

In Pianul de-sus.

Corpul învățătoresc din Piauul-de-sus, aranjează o producțiune împreună cu cântări, declamări și teatru, Duminecă în 11/24 Ian. 1904 în localul școlii gr. or. din loc. Venitul curat e destinat pentru înființarea unui fond școlar.

Prețul bucatelor.

Mediaș. În piața Mediașului bucatele au avut săptămâna aceasta următoarele prețuri:

Grâul hectolitru 12 cor. — 12.50. Săcară 8.50—9, Orz 8 cor. — 8.50, Ovėsul hectol. 4.50—5. Cucuruzul 8—8.50, Cartofii hectol. 2.50—3 cor. Mazerea 8.50—9 cor. Fasolea 13—14 cor. Ouele 3 bucăți 20 bani.

În Timișoara prețurile au fost: per 100 chgr. Grâu 12 cor 80 bani; Săcară 10 cor. 40 bani; Orz 10 cor; Ovės 10 cor. 20 bani.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

I. C. în C. Am spus și repetăm, că numai anunțuri de căsătorie tipărite publicăm.

I. T. în F. M. „Veselia” nu e foaia deosebită, ci foia glumeată a „Foi Poporului”. — Adresa „Drapelului”: e Lugoj.

A. St. în Răch. Noi n'am primit banii și așa nu i-am putut înapoia; trimite-i la adresa administrației.

M. B. în C. Nrii merg în C-va, cum ai dispus. N-rii din 1903 nu mai avem.

Nic. M. în Fr. Poezia nu se poate publica.

Proprietar, editor și redactor responsabil:

Silvestru Moldovan.

Tiparul „Tipografiei” Iosif Marschall.

K. C. POPOFF

a legjobb TEA a világon.

147 9-10

4 părechi de ghetete cu 5 cor.

Prin cumpărarea unei enorme cantități de încălțăminte se vând numai pe timp scurt pe preț de nimica 1 păreche de ghetete pentru bărbați și 1 păreche de ghetete pentru dame, cu șinoare, cu talpă de piele, solidă și bătută cu cuie, mai departe 1 păreche de ghetete de modă pentru domni și o păreche de ghetete de modă pentru dame, toate 4 părechile de fasonul cel mai elegant și mai nou, călduroase, căptușite și făcute pentru iarnă.

Mărimă după cm.

Toate 4 părechile costă numai 5 Cor.

Espedarea cu rambursă.

Schimbul se acordă, și banii se retrimit fără amânare.

Casa de esport de ghetete

D. Kessler, 46.

10 1-1 Cracovia, Fach 63.

500 florini

plătesc celui-ce ar mai căpeta vre-odată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. Pentru trimitere franco 48 cr. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: in farmaciile: in Piața mare 10; in Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2. In Bistrița: farmacia lui Herbert Sebeșul-săseșc: farmacia Lederhilger; Siglișoara: farmacia lui Ligner.

Fă se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpeta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco.

5 2-

erantul curții ces. și reg. Esposția Paris: Medalia de aur.

FERNOLENDT

Vacs de ghetete și papuci,

cel mai bun din lumea, se svântă curând, are lustru foarte frumos și nu strică pelea de loc. — Infinitat la anul 1832. — Depositul fabricii Viena I. Schulerstrasse nr. 21.

102 15-26

Se capeta în toate locurile.

Espedite de carne, — cârnați și cărnuri afumate.

Suncă, tinără, cu os, . per Khlg.	1.60
rotundă fără os	1.80
fară slănină	1.60
Solduri, rotunde, fără os	1.50
nerotunzite » slănină	1.30
Carré, retezată	1.50
Carne afumată cu coaste	1.60
Slănină pentru pâne, grasă	1.60
in fășii, papricată	1.50
afumată	1.50
Salamă I-a, ung pro lan	2 50
la lună 10 h pro kg urcare,	
Cârnați de vânat din carne de	
șuncă per kg	1 40

Cârnați de Cracovia, tăiat dur	1 40
fin	1 40
De Braunschweig	1 30
Cârnați de Paris (Pariserwurst)	1 30
polonezi (Polnische-wurst)	1 20
Presswurst	1 10
Cârnați cu aiu	1 40
fară	1 40
ardelenești cu aiu	1 50
fară	1 50
de sardele	1 30
șuncă, neferti	1 80
limbă	1 30

Mai departe slănină crudă, Bauchfilz, unsoare de pore de casă, burlinci, untură de pore, carne proaspătă de pore, tăiați totdeauna proaspet, cu prețurile de zi cele mai ieftine Colli de postă cu rambursă; listă de prețuri la cerere.

2 3-01

Iosif Theil,

fabricant de salamă și cărnuri afumate.

Mediaș (Transilvania).

Abonați „Calicul“!

ziar ilustrat humoristic și satiric cu prețul anual de 6 coroane, pentru străinătate 7 franci.

Calicul e scriptura adevărului. Deviza lui: „Ris cu ori-ce preț“. Publică numai articoli originali de cuprins interesant, cari zeci de ani își păstrează valoarea.

»Eu — scrie un abonent către redactorul nostru — cetesc »Calicul« de două — trei-ori și-n continu rid. Adese-ori la a treia cetire dau de eugetări ascunse, cari imi potentează risul!« Cei-ce nu-s feciori d'ai lui bani gata pot comanda »Calicul« prin o corespondență postală promițând, că vor plăti abonamentul mai târziu în decursul anului.

Abonamentele se adresează la Sibiu (Nagyszöben) către

Administrația „Calicului“.

197 3-3

Pentru petrecerile din carnaval

Fracuri și haine de salon

in esecutia cea mai nouă și mai elegată materialul cel mai bun

Novități de jiletce de bal

asortiment mare întotdeauna

la firma

Ludovic Ferencz

Strada Cisnădiei nr. 12.

196 4-4

George Schenker & Fiu

Fabrică de spirt și deposit liber de spirt

Sibiu, — Hermannstadt, — Nagyszeben.

Ofer rămânând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber

ff. 96%, Spirtrafinade, pr. 10.000 Lt. %, Cor. 1.50

ff. 93%, Spirt crud. , 1.48

ff Licheuri de tot soiul, apoi rachiuri sau rum obicinuut la luarea unui sortiment de 25 Lit. sau și 25 Lit. de o calitate pe litră , 1 —

La procurarea cu rambursa de spirt sau raffinade este de dat ca arvonă pentru dările corespunzătoare de fiecare Lit Cor. I.— 112 12-52